

Evaluatie Topsportbeleid 2024

Evaluatie Topsportbeleid 2024

Leeswijzer

In deze evaluatie geven wij u een beeld van de Topsport in Medemblik in de periode 2021 tot en met 2024. Een periode waarin de sport – net als de gehele samenleving – na een moeilijke tijd weer vol tot bloei begint te komen.

De hoofddoelstellingen uit de topsportnota zijn samen te vatten als:

- het versterken en vergroten van het lokale topsportklimaat;
- het verbinden van de topsport, de inwoners en het bedrijfsleven.

Om tot een grondige evaluatie te kunnen komen, kijken we naar de twee punten die, na de vorige evaluatie in 2020, naar voren zijn gekomen als de twee voornaamste focuspunten voor TEAM Medemblik:

- Het (financieel) ondersteunen van topsportevenementen;
- Ondersteuning van topsportverenigingen.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Doelstelling Topsportnota in 2017: Klaar voor de Start.....	4
Evaluatie Topsportbeleid in 2020: versmallen van de focus	4
Team Medemblik	5
Methode van evaluatie.....	6
Resultaten	7
Meer topsport: evenementen	8
Evaluatie 2021-2024 : ‘Na regen komt zonneschijn’	8
Zijn de doelen behaald?.....	9
Meer topsport: verenigingen.....	10
Evaluatie 2021-2024: ‘Investeren in de toekomst’	10
Zijn de doelen behaald?.....	11
Conclusie.....	11
Toekomstig Topsportbeleid.....	11

Inleiding

In 2017 is de topsportnota 'Klaar voor de Start' gepresenteerd. Deze nota bevat de gemeentelijke visie op topsport in de periode 2017-2020. In 2020 heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden, waarna het beleid is aangescherpt voor de periode 2021-2024. De evaluatie van die periode, ligt nu voor u.

Doelstelling Topsportnota in 2017: Klaar voor de Start

Meer topsport

- Het leveren van financiële bijdragen aan evenementen;
- Ondersteunen van verenigingen en topsporters.

Meer impact

- Versterken van de onderlinge betrokkenheid tussen de lokale topsport, het lokale bedrijfsleven en de inwoners van de gemeente Medemblik;
- Inzet van topsport voor specifieke maatschappelijke doelstellingen.

Evaluatie Topsportbeleid in 2020: versmallen van de focus

Meer topsport

- Het (financieel) ondersteunen van topsportevenementen;
- Ondersteuning van topsportverenigingen.

Team Medemblik

Om de topsportambities van de gemeente te realiseren, is in 2017 de stichting TEAM Medemblik in het leven geroepen. TEAM staat voor Topsport, Evenementen, Acquisitie en Marketing.

TEAM Medemblik is een onafhankelijke stichting die uitvoering geeft aan de doelstellingen die in de nota 'Klaar voor de Start' geformuleerd zijn en die tijdens de evaluatie in 2020 nog eens zijn aangescherpt. De stichting vervult een schakelfunctie tussen de gemeente, de lokale (top)sport en het bedrijfsleven. De stichting bestaat uit drie bestuursleden en een combinatiefunctionaris, die de rol van teammanager vervult. De stichting wordt daarnaast regelmatig versterkt door diverse stagiairs, die onderzoeksopdrachten uitvoeren.

Overzicht bestuursleden en combinatiefunctionaris

De opdracht van TEAM Medemblik is geformaliseerd in een subsidieovereenkomst tussen de gemeente en de stichting. In deze overeenkomst staan de taken en doelen van de stichting en de kaders ten aanzien van de financiering en budgetrecht van de stichting omschreven.

De stichting beheert de subsidiemiddelen ten aanzien van het topsportbeleid. Hiervoor ontvangt zij jaarlijks een bedrag aan subsidiegelden (in 2024 gaat dit om een bedrag van €53.333,-). Daarnaast wordt de combinatiefunctionaris vanuit de gemeente gedetacheerd.

De stichting verantwoordt haar voortgang twee keer per jaar aan het college door het indienen van een jaarplan en een jaarverslag. Daarnaast is er tussentijds zowel ambtelijke als bestuurlijke afstemming. De stichting beschikt over een budgetrecht, wat betekent dat zij zelfstandig verantwoordelijk is voor het toekennen van de subsidiemiddelen. Echter geldt dit voor bedragen tot en met €4.000,-. Bij hogere bedragen is goedkeuring van de wethouder sport nodig.

Tot slot is in de overeenkomst deze evaluatie van het topsportbeleid opgenomen.

Methode van evaluatie

Tijdens de evaluatie in 2020, heeft men de MAPE methodiek gebruikt. Daarbij is men tot de conclusie gekomen dat de focus niet op alle punten even goed was. Er is aan college en raad toen geadviseerd om het topsportbeleid gedeeltelijk te continueren, met een versmalling van de focus (van 4, naar 2). Dit advies is overgenomen.

Om de uitvoering en het effect van het aanscherpen van het beleid te evalueren, is er gekeken naar de schriftelijke verantwoording van TEAM Medemblik. Dit zijn de jaarplannen en jaarverslagen. Daarnaast zijn er interviews met betrokken stakeholders afgenomen (verenigingen, sporters, bonden, evenementen organisaties). Op deze manier ontstaat er een juiste weergave tussen de feitelijke resultaten en de beleving van de direct betrokkenen.

Interviews en persoonlijke gesprekken zijn onontbeerlijk om tot een goede evaluatie te komen. We hebben hier te maken met verschillende processen, die zich vooral door ervaring en beleving laten duiden. Resultaten tellen natuurlijk in topsport, maar dat wil niet zeggen dat de ervaring daarmee samenhangt. En dat geldt ook vice versa.

Resultaten

Algemeen

In 2020 is er voor gekozen om de focus te versmallen. Na de eerste periode van 4 jaar topsportbeleid in Medemblik, is er een goed beeld ontstaan waar TEAM Medemblik écht het verschil kan maken in de ontwikkeling van topsport in de gemeente.

We kijken in deze evaluatie naar de resultaten van de Medemblikker topsport, op het gebied van evenementen en verenigingen. We zoomen in op de ontwikkeling van TEAM Medemblik en we kijken vooruit, naar de mogelijkheden die er zijn in de komende jaren.

Meer topsport: evenementen

Evaluatie 2021-2024 : ‘Na regen komt zonneschijn’

Voor het organiseren van topsport evenementen, was er bijna geen slechter jaar dan 2021. Het jaar stond in het teken van Corona en de gevolgen voor de complete samenleving, dus ook voor de lokale topsport. TEAM Medemblik heeft – zo goed en zo kwaad als het kon – lokale topsportverenigingen, topsportevenementen, talenten en topsporters geholpen om hun weg te vinden binnen de steeds wijzigende maatregelen.

Het belangrijkste aandachtspunt in 2021, op evenementen gebied, betrof het besluit van de Regatta organisatie en het Watersportverbond om de jaarlijkse Medemblik Regatta vanaf 2022 naar Almere te verhuizen. Onder leiding van TEAM Medemblik hebben de gemeente en provincie stevige gesprekken gevoerd met het Watersportverbond en is getracht de initiatiefnemers op andere gedachten te brengen. Toen bleek dat de ontwikkeling onontkoombaar was, heeft TEAM Medemblik het voortouw genomen om samen met de gemeente en de provincie een oplossing te vinden voor het ontstane probleem.

Dankzij het netwerk van TEAM Medemblik was de bedoeling dat er in 2022 een nieuw zeil evenement van start zou gaan, de zogeheten High Performance Regatta. Alleen, vergeleken met andere sportevenementen hadden de zeilevenementen duidelijk meer moeite om terug te keren uit de Coronaperiode. Het financiële risico voor een zeiler is vele malen groter dan (bijvoorbeeld) een inline-skater. De kans bestond nog altijd dat door lokale besmettingen een evenement op het laatste moment kon worden afgelast.

Wat kon er dan wel doorgaan? Het Radboud International Tournament (inline-skating) beleefde een topeditie. Met wedstrijden op zowel de baan in Wervershoof (zaterdag), als op het eigen gesloten circuit (zondag) heeft het RIT een uniek wedstrijdprogramma. Tenslotte was er in 2022 een unieke editie van de IJsselmeer-marathon (zwemmen). De 52^e editie zorgde voor een nieuwe recordtijd. TEAM Medemblik ondersteunt de organisatie jaarlijks met een financiële bijdrage.

In 2023 waren alle restricties opgeheven, en dat hebben we gemerkt! Het Open Nederlands Kampioenschap (ONK) Zeilen keerde terug naar Medemblik, met 5 boottypen. De betrokken klassenorganisaties hebben na twee jaar Flevoland besloten om terug te keren naar Medemblik en maken zich hard om meerdere klassen terug te laten keren. En met succes! Als alle toezeggingen doorgaan, melden zich in 2024 mogelijk 13 boottypen op het ONK en gaan we richting de 300 boten. Dit is gelijk aan de hoogtijdagen van het evenement.

Ook in andere evenementen was Medemblik in 2023 gastheer van de nationale titelstrijd. Het NK Biljarten (driebanden speciale klasse, kleine tafel) was wederom een groot succes, op aandringen van TEAM Medemblik georganiseerd door biljartclub de Carembole. Na het evenement in 2019 al eens te hebben georganiseerd, was het dit keer nog groter van opzet.

Daarnaast was Medemblik voor het eerst gastheer van het NK Surfen. Wedstrijden werden gevaren vanaf het surfstrand in plaats vanuit de wedstrijdhaven. Dat was in meerdere opzichten goed nieuws, want het zeilen van de toekomst, het zogeheten ‘foilen’, gaat ook vaak vanaf het strand. De komende jaren wil TEAM Medemblik kijken of we de voorzieningen van het surfstrand kunnen verbeteren.

Tenslotte was 2023 het jaar van de herintrede voor de wielerronde van Nibbixwoud, met dit keer ook een inline-skate wedstrijd op het programma. We kijken uit naar een sportief 2024, waarbij het eerste tastbare succes al is behaald: op 20 maart 2024 start en finisht de 1^e etappe van Olympia's Tour in Medemblik!

Zijn de doelen behaald?

Doelen van TEAM Medemblik bij topsportevenementen

TEAM Medemblik is voor topsportevenementen het gastvrije aanspreekpunt. Samen met de gemeente en het lokale bedrijfsleven proberen zij sportbonden en evenementorganisatoren optimale voorzieningen en ondersteuning te bieden voor hun (inter)nationale kampioenschappen. Het doel is daarbij elk jaar een aansprekend aanbod aan topsportevenementen te realiseren dat:

- Bijdraagt aan een aantrekkelijk en dynamisch Medemblik, met een gevarieerd voorzieningenaanbod voor bevolking en bedrijfsleven;
- Medemblik de kans biedt zich regionaal, nationaal en zelfs internationaal te profileren;
- Bijdraagt aan uitbreiding van het trackrecord van Medemblik als topsportlocatie en zo helpt om weer nieuwe evenementen binnen te halen;
- Via de uitgaven van organisatoren, deelnemers en bezoekers zorgt voor een aantrekkelijke bestedingsimpuls voor de lokale economie;
- Ook op andere manieren een positieve bijdrage levert aan de Medemblikse samenleving.

Samenvattend kunnen we stellen dat TEAM Medemblik het merendeel van deze doelen behaald heeft. Voor topsportevenementen was het een lastige tijd door alle beperkingen die de pandemie met zich meebracht. Met het verlies van de Regatta leek het zelfs onmogelijk te worden om bovenstaande doelen te behalen. De rug werd echter gerecht en in 2023 was de topsport volop terug in Medemblik!

Als we kijken naar de verschillende disciplines waarin evenementen zijn georganiseerd, dan kunnen we stellen dat er zeker sprake is van een gevarieerd en aansprekend aanbod. Door de verschillende nationale titels die in Medemblik verdeeld zijn, heeft onze gemeente zich regionaal en ook nationaal geprofileerd. Met de organisatie van Olympia's Tour op 20 maart j.l., heeft Medemblik zich ook op internationaal gebied van zijn beste kant kunnen laten zien.

Door het binnenhalen van het NK Surfen, weten we nu ook dat we in die tak van sport succes kunnen boeken en meer van dit type evenementen naar Medemblik kunnen halen. Het meten van de bestedingsimpuls voor de lokale economie is lastig, maar met de terugkeer van evenementen gedurende 2023, het succes van Olympia's Tour en de mooie vooruitzichten voor de rest van 2024, mogen we verwachten dat de Medemblikker economie ook profijt gaat hebben van de inzet van TEAM Medemblik.

Uit gesprekken met de direct betrokkenen, blijkt dat de ondersteuning van TEAM Medemblik als zeer positief wordt ervaren. Bij alle initiatieven wordt direct meegedacht, er wordt geënthousiasmeerd om het vooral groter aan te gaan pakken en TEAM Medemblik denkt vaak aan het grotere plaatje. Dit vooral om Medemblik als topsportgemeente onder de aandacht te brengen bij regionale en (inter)nationale media.

Meer topsport: verenigingen

Evaluatie 2021-2024: 'Investeren in de toekomst'

Eén van de boegbeelden in de Medemblikker topsport, is Handbalvereniging SEW uit Nibbixwoud. Al decennialang een vaste waarde op het hoogste niveau van Nederland. Na een aantal magere jaren, werd de Dames 1, het vlaggenschip van de vereniging, 3e van Nederland. De toekomst ziet er wat dat betreft nog rooskleuriger uit, want zowel de A1, de B1 als de C1 werden kampioen van Nederland!

TEAM Medemblik heeft SEW op verschillende manier geholpen om verder te professionaliseren. Zo schreef het de winnende pitch voor het landelijke programma 'Versterken Topcompetities', waardoor SEW €37.500,- ontvangt van het Handbalverbond om (als experiment) een jaar lang een verenigingsmanager aan te stellen. Tevens organiseerde TEAM Medemblik een aantal trainingssessies mentale weerbaarheid voor Dames 1 en 2, alsmede de top jeugdteams. Dit onder leiding van een sportpsycholoog en een mentale trainer.

Budoschool Shi-Sen-Do is een tweede gevestigde naam in de Medemblikker topsport. Onder de bezielende leiding van Robert Takken ontwikkelt deze vereniging zich tot één van de toonaangevende Jiu Jitsu scholen van Nederland. Op het NK 2022 in Dordrecht worden maar liefst 12 medailles (5 x goud, 6 x zilver en 1 x brons) behaald, nadat er in 2021 op zowel het EK als het WK in totaal 4 zilveren medailles werden gescoord. Ook met Shi-Sen-Do worden afspraken gemaakt voor trainingssessies mentale weerbaarheid.

De derde en laatste topsportvereniging die we in Medemblik huisvesten, is Radboud Inline Skating. TEAM Medemblik is partner van het KNSB Talent Team (KTT) voor inline-skating, dat onder de vleugels van schaats- en skeelervereniging Radboud opereert. Met Kelly Schouten en Kay Schipper als trainers volgende beste inline-skating talenten van Noord-Holland bij het KTT een intensief talentontwikkelingsprogramma. De uitslagen bewijzen dat de talenten in Medemblik zich goed ontwikkelen. Van alle regionale KTT's scoorde 'ons' KTT in 2022 de meeste medailles. TEAM Medemblik ondersteunt het talententeam financieel, maar deelt ook haar kennis op het gebied van ontwikkeling van de sport.

Vertegenwoordigers van de verenigingen zien dit niet anders. Het Handbalverbond noemt de inzet van TEAM Medemblik essentieel voor het verkrijgen van de gelden om de pilot verenigingsmanager op te starten. Daarnaast wordt de bereikbaarheid van TEAM Medemblik geroemd door de verenigingen. Alles wordt in het werk gesteld om de Medemblikker topsport naar een hoger niveau te tillen, conform de doelstelling vanuit de nota.

Zijn de doelen behaald?

Doelen van TEAM Medemblik voor topsportverenigingen

TEAM Medemblik is er onder meer voor ‘behoud van aanwezigheid en tevredenheid van topsportverenigingen’. Om dit doel te bereiken is er sprake van financiële en organisatorische ondersteuning.

Deze doelstelling is vrij laagdrempelig en algemeen te noemen. Immers, de verenigingen zijn nog altijd aanwezig en actief in de gemeente. Uit de monden van direct betrokkenen horen we echter uitsluitend tevreden geluiden over TEAM Medemblik.

Belangrijker is wellicht, dat ‘onze’ topsportverenigingen de afgelopen jaren een behoorlijke slag in professionalisering hebben gemaakt. Volgens vertegenwoordigers van bonden en verenigingen, is de inzet van TEAM Medemblik daarin onmisbaar geweest. De stichting verleent financiële ondersteuning indien nodig, maar is tegelijkertijd bezig om de fundering van de topsportverenigingen te versterken (organisatorische ondersteuning):

- Hoe kan een vereniging zelf de benodigde financiële middelen binnen halen?

Op deze manier wordt het creatieve proces binnen verenigingsbesturen aangewakkerd en blijken er ineens toch heel veel zaken mogelijk te zijn zonder de financiële steun van TEAM Medemblik. De meeste financiële inzet vanuit TEAM Medemblik gaat dan ook naar het binnenhalen en faciliteren van topsportevenementen.

Conclusie

Het versmallen van de focus in 2020 heeft goed uitgepakt voor TEAM Medemblik. Deels gedwongen wegens budgettaire redenen, maar uiteindelijk is gebleken dat het naar de gemeente halen van evenementen en het inzetten op professionaliseren van topsport verenigingen de twee doelstellingen zijn die het beste passen in de huidige situatie van TEAM Medemblik.

De corona-periode heeft er voor gezorgd dat het topjaar 2019, waarin er heel veel evenementen plaatsvonden in Medemblik, nog niet geëvenaard of zelfs overtroffen is. De toekomst ziet er wat dat betreft wel zonnig uit, met de terugkeer van veel Open NK wedstrijden in het zeilen. Het hoogtepunt van 2024 hebben we op topsportgebied al meegemaakt: de start/finish van de openingsetappe van Olympia's Tour in 2024. Deze evenementen zorgen voor veel exposure op (inter)nationaal niveau en zet Medemblik op de kaart als topsportgemeente.

De werkzaamheden binnen TEAM Medemblik komen nagenoeg altijd op de schouders terecht van één persoon: de topsportcoördinator. In de beperkte beschikbare uren, blijkt dat deze twee focusgebieden goed te combineren zijn en, waar mogelijk, elkaar versterken.

Tegelijkertijd leeft het idee, dat topsport en breedtesport elkaar meer kunnen versterken dan ze nu al doen. Er liggen kansen genoeg om sport meer als middel te gebruiken. De aanwezigheid van topsportverenigingen en het organiseren van topsportevenementen moeten zorg dragen voor het enthousiasmeren van onze inwoners – ongeacht de leeftijd – om te gaan bewegen. Dat draagt bij aan een gezonde, vitale gemeente. De topsportcoördinator zal hierbij hulp krijgen vanuit de afdeling Sociaal Domein & Welzijn.

In de afgelopen jaren is TEAM Medemblik doorgegaan met het ondersteunen van talenten, ondanks dat de evaluatie in 2020 daar negatief op adviseerde. Het gaat hierbij om laagdrempelige, financiële ondersteuning en organisatorisch advies voor talenten. Op deze manier paste dit binnen de uren van de topsportcoördinator.

Toekomstig Topsportbeleid

Om het topsportbeleid te continueren, is het advies om de huidige lijn voort te zetten, maar wél met een extra doelstelling: om topsportorganisaties meer aandacht te laten besteden aan breedtesport. Zonder goede breedtesport, is topsport niet mogelijk.

Door Medemblik op de kaart te zetten als topsportgemeente, hebben we al menig groot evenement naar de gemeente kunnen halen. Dat straalt niet alleen af op de breedtesport, maar zorgt er ook voor dat bonden en organisaties eerder geneigd zullen zijn om grote evenementen en titeltoernooien in Medemblik te organiseren.

Het ondersteunen van topsportverenigingen biedt jonge, lokale talenten de kans om in de gemeente topsport te bedrijven. De accommodaties van de topsportverenigingen vallen onder het nog vast te stellen LTA. TEAM Medemblik ondersteunt topsportverenigingen waar nodig bij spoedvragen m.b.t. professionaliseren van de accommodaties.

In de overeenkomst wat betreft de voorzetting van het topsportbeleid, moeten we afspraken maken om topsport meer als middel te gebruiken, ook als onderdeel van het herijkte Sportakkoord. Topsportverenigingen moeten niet alleen maar ontvangen, maar ook geven. Voorbeelden zijn clinics van SEW voor lokale handbalverenigingen, de inzet van Radboud voor jeugdwedstrijden en de maatschappelijke betrokkenheid van Shi-Sen-Do bij zaken als (bijvoorbeeld) valpreventie.

Tenslotte moet voorkomen worden, dat breedtesportverenigingen worden 'uitgehold' door topsportverenigingen. Op jonge leeftijd talenten aan je binden, kan op meerdere manieren:

- Clinics geven;
- Eénmaal per week meetrainen;
- Uitnodigen voor (jeugd)wedstrijden;
- Programma met (online)lesmethoden;

Dit zorgt voor binding met de vereniging, maar houdt de talenten binnen de eigen club, zodat die vereniging niet met een probleem komt te zitten.